

Utbildningsinspektion i Tingvallaskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Tingvallaskolan den 16 februari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Tingvallaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Tingvallaskolan intervjuades rektorn, lärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och årskurserna 1-5. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Tingvallaskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	18
Grundskola	119

Tingvallaskolan är belägen i Märsta. Skolan byggdes 1973 och fick en större tillbyggnad år 2000. För närvarande uppförs ytterligare en tillbyggnad som är ämnad att bereda plats åt träslöjd, elevhälsan och arbetsrum för personal.

Verksamheten vid Tingvallaskolan omfattar förskoleklass, fritidshem, grundskola årskurs 1-5. Personal och elever är organiserade i tre arbetslag bestående av fritidshemmet, förskoleklassen och årskurserna 1-3 samt årskurserna 4-5. Samtliga arbetslag har en verksamhetsledare.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Tingvallaskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten har godtagbar kvalitet. Skolan har goda personella och materiella resurser. Skolans rektor arbetar tillsammans med lärarna för att skapa rutiner och verka för att förbättra kvaliteten på verksamheten. Många av de förbättringsområden som inspektionen resulterat i har på ett eller annat sätt redan identifierats av rektorn. Inspektörernas bedömning är därför att skolan har goda förutsättningar att åstadkomma en bra utbildning och ett gott klimat på skolan.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen.
- Elevernas kännedom om de nationella målen liksom deras inflytande över undervisningens utformning och innehåll bör förbättras. Skolan bör utveckla sitt arbetssätt för att successivt ge eleverna ett allt större inflytande över undervisningens utformning och innehåll.
- Skolans arbete mot kränkande behandling bör analyseras och ytterligare utvecklas.
- Skolan bör analysera huruvida läroplanens och kursplanernas mål ligger till grund för hur undervisningen utformas och i och med detta ta hänsyn till de strävansmål som fastställs i läroplanen och i de nationella kursplanerna.
- Skolan bör följa upp och analysera resultatet av arbetet med särskilt stöd och åtgärda eventuella brister i individanpassningen av undervisningen. Skolan bör förbättra arbetet med att upprätta åtgärdsprogram.
- Skolan bör förbättra sin systematiska uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling med utgångspunkt i de nationella utbildningsmålen.

- Innehållet i utvecklingssamtalen bör tydligare utgå från såväl läroplanens som kursplanernas mål. Eleverna bör göras delaktiga i kontinuerlig uppföljning och utvärdering av den egna utvecklingen i förhållande till dessa.
- Skolan bör klargöra vilka mål som skall användas som underlag för utvärdering av lärandet i förskoleklassen.
- Skolans kvalitetsarbete bör utföras mer systematiskt och skolan bör fortsatt förbättra kvalitetsredovisningen så att den, genom att utgöra ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten, främjar skolans kvalitetsarbete och därigenom bidrar till att förverkliga utbildningens nationella mål.
- Rektorn bör ta ett större ansvar för att följa upp och utvärdera arbetet och låta resultaten ligga till grund för beslut om åtgärder för utveckling i riktning mot de nationella målen för utbildningen.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Elevens val anordnas inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).
- Eleverna ges inte möjlighet att uppnå de nationella målen i kursplanen för hem- och konsumentkunskap samt musik (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper

Enligt skolans kvalitetsredovisning för år 2004 har förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet inte nått uppsatta mål. Orsak till detta uppges vara krävande barngrupper och för lite resurser att möta dessa grupper.

Inspektörerna hade inte tillfälle att samtala med eleverna i förskoleklassen vid Tingvallaskolan, däremot observerades undervisningen och inspektörerna kunde konstatera att stor uppmärksamhet ägnas åt elevernas språkutveckling och matematiska begreppsutveckling där lek och skapande arbete har en betydelsefull roll för lärandet. De intervjuade föräldrarna beskrev att de kan se resultat av förskoleklassernas arbete och genom utvecklingssamtalen görs föräldrarna delaktiga i barnens utvecklings- och lärandeprocess. Inspektörerna bedömer att eleverna i förskoleklassen ges möjlighet till utveckling och lärande och en grund för fortsatt skolgång.

Eftersom skolan vårterminen 2005 inte bedrev undervisning för någon årskurs 5, har inte några resultat för de nationella ämnesproven för årskurs 5 år kunnat redovisas. Däremot redovisar skolan i sin kvalitetsredovisning för år 2004 att förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet inte nått uppsatta mål, vilket också omnämns ovan. Underlag för denna bedömning är kommunens kravnivåer för förskoleklassen och årskurs 3. Däremot har inte skolan någon samlad bild av elevernas utveckling i förhållande till nationella mål och skolans personal inte är helt och fullt eniga om huruvida uppföljning och utvärdering i förhållan-

de till dessa genomförs. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten.

Inspektionen har visat att målen för undervisningen inte är kända av alla elever. De får snarare planera vad de skall göra än vad de skall lära sig och vilka kunskapskvaliteter de skall sträva efter och det är därför svårt för dem att se vad mål i läroplanen och kursplaner har för egentlig betydelse för undervisningen. Inspektörerna bedömer därför att elevernas kännedom om de nationella målen bör förbättras.

Normer och värden

Läroplanen fastställer att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Skolan skall enligt läroplanen sträva efter att varje elev utövar ett allt större inflytande över sin utbildning. Författningarna lyfter också fram att skolan skall sträva efter att eleverna har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Eleverna kunde ge exempel på hur de via klassråd och elevråd kan påverka den fysiska miljön. De flesta elever kunde också redogöra för syftet med klassråd och elevråd. Däremot ansåg de inte att de har inflytande över utbildningens utformning och de hade svårt att se innebörden av ett sådant inflytande.

Mot bakgrund av detta bedömer inspektörerna att eleverna har inflytande över den egna skolmiljön och att de också har förmåga att arbeta i demokratiska former. Men med hänsyn taget till att alla elever inte har någon kännedom om målen för utbildningen och att de inte upplever sig ha inflytande över utbildningens innehåll och arbetsformer bedömer inspektörerna att elevernas inflytande avseende detta bör förbättras.

Eleverna uppgav att de huvudsakligen upplever miljön i Tingvallaskolan som trygg, men enligt dessa förekommer det en del kränkningar elever emellan och då särskilt i samband med raster, något som också bekräftades av föräldrar, lärare och de särskilt ansvariga för skolans s.k. "antimobbningsteam". Under inspektionsbesöket kom också till inspektörernas kännedom en rad incidenter som bidrog till ängslan hos en del elever. Inspektörerna bedömer därför att Tingvallaskolan till övervägande del erbjuder sina elever en trygg och positiv miljö, men de signaler som framkom under inspektionen tyder på att ytterligare ansträngningar måste göras för att säkra att elever inte utsätts för kränkningar.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra uppföljningen, utvärderingen och analysen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till dessa. Vidare bör elevernas kännedom om utbildningsmålen liksom deras inflytande över undervisningens utformning och innehåll förbättras. Ytterligare ansträngningar bör dessutom göras för att säkra att elever inte utsätts för kränkningar.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och

betygsättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

I läroplanen fastställs att skolan skall sträva efter att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. I föregående avsnitt bedöms att elevernas inflytande och ansvar över undervisningens utformning och innehåll bör förbättras. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla sitt arbetssätt för att successivt ge eleverna ett allt större inflytande över undervisningens utformning och innehåll.

I läroplanen anges också att rektor skall upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling bland elever och anställda. Skolan har sedan fyra år ett "antimobbningsteam" och varje år genomförs enkätundersökning beträffande bland annat elevernas trygghet. Skolan har dessutom utarbetat en "handlingsplan mot kränkande behandling, mobbning, hot och våld". Planen definierar begreppet mobbning och innehåller både förebyggande insatser och åtgärder att vidta då mobbning uppstår. Planen begränsas dock till att omfatta mobbning och beskriver heller inte hur skolan skall agera om en elev på något sätt behandlas kränkande av vuxen. Planen är känd bland föräldrar, dock inte bland de elever inspektörerna samtalade med. Likväl vet de hur man skall handla om någon elev blir retad eller råkar illa. Inspektörerna bedömer dock med hänvisning till föregående avsnitt, att skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling bör analyseras och ytterligare utvecklas. Beträffande de redovisade bristerna i skolans skriftliga plan mot kränkande behandling behandlas de inte vidare i denna rapport eftersom skolan från den 1 april 2006 istället skall ha en likabehandlingsplan (se lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, SFS 2006:67).

Inspektörerna har också inspekterat skolans former för samverkan med föräldrar. Inspektörerna har bedömt att arbetet är av god kvalitet utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Lärarna vid Tingvallaskolan är organiserade i tre arbetslag. Verksamhetsledarna för dessa arbetslag ingår tillsammans med rektorn och verksamhetsledarna för förskolan i en ledningsgrupp. Varje vecka har arbetslagen gemensamma pedagogiska diskussioner med givna teman. All personal har några kvällsmöten och planeringsdagar med sådana diskussioner. Trots detta saknar lärarna gemensamma pedagogiska diskussioner arbetslagen emellan. Avsaknad av sådana diskussioner försvårar enligt lärarna möjligheten att åstadkomma en "röd tråd" och en gemensam syn på kunskap, utveckling och lärande. Inspektörerna har dock inte kunnat konstatera skillnader avseende arbetssätt lärarlagen emellan, men vill ändå betona vikten av att ge förutsättningar för pedagogiska diskussioner i syfte att utveckla verksamheten.

För genomförande av de fastställda målen för utbildningen skall det enligt författningarna finnas en arbetsplan. Arbetsplanen för Tingvallaskolan beskriver skolans förutsättningar och resurser samt vilka metoder som skall tillämpas för att förverkliga skolplanens målområden. Dessutom innehåller den, för vart och ett av målområdena, en plan för hur utvärderingen skall genomföras.

Läroplanens och kursplanernas mål samt de enskilda elevernas behov och förutsättningar skall ligga till grund för hur skolan utformar undervisningen. Inspektionen visar att de kommungemensamma kravnivåerna har en central roll för såväl planering av undervisningen som för uppföljning och utvärdering av elevernas utveckling. Dessutom visar inspektionen att lärarna inte är eniga om hur de nationella styrdokumentens tillämpas vid planering av undervisningen och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling.

Skolan har lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna, men inspektörerna fick vid inspektionsbesöket ingen tydlig bild av hur dessa tillämpas. Inspektörerna kunde också konstatera att de inte är kända av samtliga lärare. I detta sammanhang vill inspektörerna uppmärksamma skolan på att både kommunens kravnivåer och skolans lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna, enligt inspektörernas mening, enbart omfattar uppnåendemål och inte särskilt de kunskapskvaliteter som läroplanens och de nationella kursplanernas strävansmål ger uttryck för. Det är i det sammanhanget angeläget att skolan reflekterar över och jämför dessa två typer av mål för att se samband mellan hur de är skrivna och vilken funktion de har. Strävansmålen skall utgöra det främsta underlaget för planeringen av undervisningen. I mål att sträva mot används begrepp som utveckla, fördjupa, tillägna sig, bli förtrogen med för att tydliggöra att detta är utvecklingsmål som inte har någon gräns. I mål att uppnå beskrivs vad eleverna skall kunna och uttrycker därmed en kunskapsnivå som alla elever skall nå. Inspektörerna vill också uppmärksamma skolan på att både nationella kursplaner och läroplanen måste samverka vid planering och genomförande av undervisningen då de nationella kursplanerna inte anger hur undervisningen skall bedrivas, något som däremot i större utsträckning fastställs i läroplanen. De värden som slås fast i läroplanen är en viktig grund för val av arbetssätt.

Med ovanstående som bakgrund bedömer inspektörerna att skolan bör analysera huruvida läroplanens och kursplanernas mål ligger till grund för hur undervisningen utformas. Inspektörerna bedömer därtill att skolan bör ta hänsyn till de strävansmål som fastställs i läroplanen och i de nationella kursplanerna för att ge eleverna förutsättningar att utveckla sådana olika kunskapskvaliteter. Enligt inspektörernas mening är detta särskilt angeläget med tanke på att skolan själv uppger att man inte uppnått förväntade mål och då skolan i sin kvalitetsredovisning för år 2004 avser att fortsätta analysera huruvida man ger samma förutsättningar för alla elever.

Undervisning bedrivs, förutom förskoleklassen och en klass årskurs 5, i åldersblandade grupper. Lärarna planerar verksamheten och de elever inspektörerna samtalade med är i olika mån delaktiga i denna planering. Några elever får i sin "skoldagbok" med lärarens stöd planera vad de veckovis skall göra och vad de skall hinna med. Planeringen är densamma för samtliga dessa elever och i slutet av en sådan arbetsvecka får de utvärdera om de hunnit färdigt vad de planerat och hur veckan i stort har fungerat. Inspektörerna bedömer att skolan bör förtydliga för eleverna vilka mål som skall användas som underlag för såväl planering som utvärdering av lärandet. Enligt inspektörernas mening är kännedom om dessa och en förståelse för vilka kunskapskvaliteter som skall utvecklas en förutsättning för att vara delaktig i och kunna ta ansvar för det egna lärandet.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

En likvärdig utbildning innebär enligt läroplanen inte att undervisningen skall utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser skall fördelas lika. Hänsyn skall tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

Vid flertalet lektionsbesök arbetade eleverna med samma sak och de individuella lösningarna var präglade av att eleverna kunde göra mer eller mindre av samma innehåll och givna uppgifter.

I kvalitetsredovisningen för år 2004 uppges de elever som har varierade svårigheter vara i behov av särskilt stöd. I samtal med skolans elevvårdande personal framgick också att de elever som på ett eller annat sätt behöver särskilt stöd är identifierade då specialpedagogen konsulteras. Skolans specialpedagog kartlägger därefter elevens behov. Denna kartläggning genomförs dock inte i elevens aktuella klass och i ett undervisningssammanhang. Inspektionen visar också att stödet huvudsakligen inte ges inom ramen för klassen. Det medför enligt inspektörernas mening en risk att undervisningen i stort inte anpassas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det framgick också i samtal med den elevvårdande personalen att åtgärdsprogrammets mål och stödinsatser inte konsekvent formuleras utifrån någon analys av undervisningen och den omgivande miljön, något som trots allt uppges i skolans handlingsplan för elevvård. I denna handlingsplan fastställs också att åtgärdsprogram upprättas av ansvarig lärare. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är inriktade på vad eleven med stöd av läraren och föräldrar skall åstadkomma. Vare sig mål eller åtgärder är relaterade till nationella utbildningsmål. Åtgärdsprogrammet innehåller dock en plan för uppföljning. Dessutom framgår att elever, föräldrar och lärare varit delaktiga i framtagandet av programmet och alla dessa undertecknar detsamma. De elever och föräldrar inspektörerna samtalade med uppgav att eleverna får stöd vid behov. Enligt rektorn och lärarna får dock inte samtliga elever sina behov av särskilt stöd tillgodosett.

Inspektörerna konstaterar att skolan har rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd och att åtgärdsprogram skrivs när eleverna riskerar att inte nå målen. Inspektörerna bedömer dock att skolan bör följa upp och analysera resultatet av arbetet med särskilt stöd och åtgärda eventuella brister i individanpassningen av undervisningen. I det sammanhanget bedömer också inspektörerna att arbetet med att upprätta åtgärdsprogram bör förbättras så att stödinsatserna tydligt utgår från en analys av elevens förutsättningar för lärande, av undervisningen samt av den omgivande miljön.

Två dagar i veckan bedrivs undervisning i den så kallade "Lilla gruppen" med fyra elever som har behov av att arbeta i mindre grupp. Dessa elever, som samtliga har åtgärdsprogram, ingår övriga veckans dagar i en av skolans klasser. Inspektörerna vill i detta sammanhang särskilt uppmärksamma skolan på att en placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång måste styras av behoven hos den enskilde eleven. Grundskoleförordningens fastställer att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om stödundervisning eller anpassad studiegång för eleven. I detta fall är det också angeläget att ta del av Sigtuna kommuns delegationsordning för såda-

na beslut. Beslut om sådan studiegång och placering fattas i enlighet med kraven i grundskoleförordningen, vilket innebär ett klargörande om vad anpassningen innebär och en överklagandehänvisning.

Utvärdering av lärandet

Uppföljning och utvärdering av elevernas utveckling genomförs två gånger per läsår med de kommungemensamma kravnivåerna som underlag. Resultatet redovisas till kommunen och utgör dessutom underlag för det utvecklingssamtal som genomförs terminsvis. Föräldrarna är väl införstådda med rutinerna kring utvecklingssamtalet och de uppgav att skolan aktivt använder de kommungemensamma kravnivåerna. Däremot var de osäkra på hur dessa skall relateras till nationella utbildningsmål. Som tidigare framgår i denna rapport har inte alla elever kännedom om de nationella målen och enligt deras uppfattning får de i utvecklingssamtalet veta vad man gjort, vad man skall göra och hur man allmänt skött sig. Eleverna är enligt dem själva i olika utsträckning delaktiga i kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar, men när så sker får de snarare beskriva hur de tycker sig ha klarat av och hunnit utföra angivna uppgifter än att värdera sitt lärande i relation till utbildningsmålen. Skolan har arbetat med att upprätta individuella utvecklingsplaner för samtliga elever, men utvecklingsplanerna skall förändras och diskussioner förs om det.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sin systematiska uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling med utgångspunkt i de nationella utbildningsmålen, något som också bedöms i första avsnittet. Enligt inspektörernas bedömning bör också innehållet i utvecklingssamtalen tydligare utgå från såväl läroplanens som kursplanernas mål. Eleverna bör dessutom göras delaktiga i kontinuerlig uppföljning och utvärdering av den egna utvecklingen i förhållande till dessa.

Lärarna i förskoleklassen följer upp och utvärderar varje elevs utveckling i förhållande till de kommungemensamma kravnivåerna. Inspektörerna vill därför påpeka att kravnivåerna för förskoleklassen uttrycker vad eleverna minst skall klara av i grundskolans samtliga kursplanämnen och därvid uppmärksamma skolan på att de nationella kursplanerna för grundskolan inte skall tillämpas i förskoleklassen. Däremot skall läroplanens mål (Lpo 94) praktiseras i förskoleklassen, vilket också lärarna i Tingvallas förskoleklass gör. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör klargöra vilka mål som skall användas som underlag för utvärdering av lärandet i förskoleklasserna.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

I förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet i dess lydelse före den 15 augusti 2005 fastställdes att en skriftlig kvalitetsredovisning årligen skall upprättas som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten och att denna skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidtaga om målen inte har uppnåtts.

Tingvallaskolan har en kvalitetsredovisning för år 2004 som följer de fyra målområden som fastställts i kommunens skolplan för motsvarande period. Kvalitetsredovisningen redovisar skolans mål, åtgärder och resultat och däribland resultatet av uppföljningen av kommunens kravnivåer. Dessutom redovisas åtgärder för utveckling för vart och ett av skolplanens målområden. Dessa utvecklingsområden återfinns i arbetsplanen för läsår 2005/06. Däremot uppgav

rektorn att man inte särskilt uppmärksammat hur utvärderingarna genomförts, utan i stort har varje arbetslag uppskattat måluppfyllelsen. Dessutom pågår enligt rektorn och lärarna kontinuerligt utvecklingsarbeten för att förbättra elevernas resultat, dock utan att detta arbete utvärderas eller dokumenteras i den lokala arbetsplanen eller kvalitetsredovisningen. Enligt rektorn är skolans kvalitetsarbete ett område som skall förbättras och utföras mer systematiskt och i arbetsplanen för innevarande läsår finns, som ett led i detta förbättringsarbete, noggrant angivet vilka utvärderingsmetoder som fortsatt skall användas.

Inspektörerna bedömer att skolan visserligen har ett kvalitetsarbete men att detta bör utföras mer systematiskt. Kvalitetsredovisningens utformning i enlighet med den kommungemensamma modellen bedöms i kommunrapporten. Skolan bör dock enligt inspektörernas bedömning förbättra kvalitetsredovisningen så att den, genom att utgöra ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten, främjar skolans kvalitetsarbete och därigenom bidrar till att förverkliga utbildningens nationella mål.

Ledning och intern kommunikation

Enligt lärarna är rektorn väl förtrogen med den dagliga verksamheten och tar ett övergripande ansvar för den pedagogiska och administrativa utvecklingen. Enligt samtliga intervjuade är ansvarsfördelningen inom skolledningen tydlig. Inspektörerna bedömer också att skolans ledning i stort fungerar väl, men mot bakgrund av de förbättringsbehov som påtalas i denna rapport bör rektorn ta ett större ansvar för att följa upp och utvärdera arbetet och låta resultaten ligga till grund för beslut om åtgärder för utveckling i riktning mot de nationella målen för utbildningen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att såväl värdegrundsarbetet som den pedagogiska verksamheten är av godtagbar kvalitet. Skolan bör dock utveckla sitt arbetssätt för att successivt ge eleverna ett allt större inflytande över undervisningens utformning och innehåll. Dessutom bör skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling analyseras och ytterligare utvecklas.

Vidare bör skolan analysera huruvida läroplanens och kursplanernas mål ligger till grund för hur undervisningen utformas. Därtill bör skolan förbättra sin systematiska uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling med utgångspunkt i de nationella utbildningsmålen.

Skolan bör också följa upp och analysera resultatet av arbetet med särskilt stöd och åtgärda eventuella brister i individanpassningen av undervisningen. Skolan bör också förbättra arbetet med att upprätta åtgärdsprogram.

Innehållet i utvecklingssamtalen bör tydligare utgå från de nationella målen. Eleverna bör dessutom göras delaktiga i kontinuerlig uppföljning och utvärdering av den egna utvecklingen i förhållande till dessa. Skolan bör också klargöra vilka mål som skall användas som underlag för utvärdering av lärandet i förskoleklasserna.

Skolans kvalitetsarbete bör utföras mer systematiskt och skolan bör förbättra kvalitetsredovisningen. Rektorn bör ta ett större ansvar för att följa upp och utvärdera arbetet och låta resultaten ligga till grund för beslut om åtgärder för utveckling i riktning mot de nationella målen för utbildningen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Skolans rektor säkerställer att undervisningstiden följer den för kommunen gemensamma planen som syftar till att garantera elever den lagstadgade undervisningstiden avseende grundskolan.

Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och skall till sitt innehåll och sin inriktning vara förenligt med målen i kursplanerna. I Sigtuna kommun har rektor delegation på beslut om elevens val. På Tingvallaskolan saknas elevens val. Inspektörerna bedömer att skolan inte lever upp till författningarnas krav avseende elevens val, vilket måste åtgärdas.

Hem- och konsumentkunskap bedrivs enligt lärarna så att en lärare ansvarar för de teoretiska momenten medan de praktiska momenten genomförs i elevernas hem med stöd av föräldrar. Inspektörerna vill därmed fästa uppmärksamheten på att det i kursplanen från 1994 är skrivet att teori och praktik kombineras i hem- och konsumentkunskap, men att denna tudelning är borttagen i den nu reviderade kursplanen. Dessutom menar inspektörerna att undervisningen i hem- och konsumentkunskap måste bedrivas på ett sådant sätt att skolan och inte föräldrar ansvarar för att eleverna ges möjlighet att uppnå de nationella målen i årskurs 5. Enligt inspektörernas bedömning bedrivs inte undervisningen på ett sådant sätt i detta ämne och detta måste åtgärdas.

Inspektörerna tog i samband med inspektionsbesöket del av undervisningen i musik och kunde notera att eleverna och lärarna var djupt engagerade och att eleverna visade stor glädje och lust att sjunga och musicera. Enligt rektorn bedrivs däremot inte detta ämne med utgångspunkt i de nationella kursplanen varför eleverna enligt inspektörernas bedömning inte ges möjlighet att uppnå de nationella målen i detta ämne och detta måste enligt inspektörernas bedömning åtgärdas.

Inspektörerna har dessutom granskat informationen till elever och vårdnadshavare samt eventuella kostnader i verksamheten bedömts. Inspektörerna har bedömt att inga kostnader förekommer och att informationen är god utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Personal

Skolans lärare skall ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Om personer med respektive föreskriven utbildning inte finns att tillgå, får den som inte uppfyller kraven anställas för högst ett år i sänder. Enligt rektorn har lärarna med ett undantag utbildning för den undervisning de bedriver och det fall då så inte är fallet söker rektorn aktivt lösningar.

Inspektörerna bedömer att tillgången till lärare med pedagogisk högskoleutbildning är god och att de undervisande lärarna har ämnesutbildning för det ämne/de ämnen de undervisar i. Vidare har personalens tillgång till kompe-

tensutveckling granskats. Inspektörerna har bedömt att tillgången inom dessa områden är god.

Materiella resurser

Inspektörerna har granskat resurser såsom böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel samt läromedel, datorutrustningen och lokalerna. Inspektörerna har bedömt att de materiella resurserna gör det möjligt att genomföra utbildningen, utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna för utbildning i huvudsak är godtagbar vid Tingvallaskolan. Inspektörerna bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav beträffande elevens val, musik samt hem- och konsumentkunskap. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

Datum	Ort
2006-06-20	Stockholm

Eva Hederström

Mats Peterson